

มุมมองทางสังคมวิทยา: การเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุขที่สะท้อน ผ่านสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลี

Ageism directed to Elderly Patients in Health Services as reflected through Korean Films and Series

ปริณุต ไชยนิษฐ์. สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
Parinut Chaiyanich. Social science and humanities, Liberal Art, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi

Email: parinut23@gmail.com

Received: 21 May 2025; Revised: 26 May 2025; Accepted: 17 June 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุขที่สะท้อนผ่านตัวบทในสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีด้วยการมองสื่อผ่านมุมมองทางสังคมวิทยา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์ตัวบทของภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีที่เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 ถึง พ.ศ. 2568 จำนวน 14 เรื่อง

ผลการศึกษา พบว่า ตัวบทของสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีสื่อสารเรื่องการเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุข จัดกลุ่มได้ 4 มิติ ดังนี้ มิติที่ 1 ภาพลักษณ์เชิงลบนำไปสู่การซึมซับภาพลักษณ์เชิงลบของการใช้บริการสาธารณสุขของผู้สูงวัย มิติที่ 2 สังคมอุตสาหกรรมนำไปสู่แนวคิดผู้ป่วยสูงวัยคือภาระทางเศรษฐกิจ มิติที่ 3 ขนชั้นสูงกับผู้ป่วยสูงวัยที่เป็นชนชั้นล่างนำไปสู่แนวคิดการเหยียดอายุของผู้ถูกกดขี่ มิติที่ 4 โครงสร้างสังคมของผู้ป่วยสูงวัย อันเต็มไปด้วยผู้กระทำการและผู้ถูกกระทำ งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบที่สำคัญ คือ การยอมรับในอำนาจที่มากกระทำต่อระบบสาธารณสุข แนวคิดของนักสังคมวิทยาเผยให้เห็นเหตุปัจจัยก่อนที่จะเกิดอำนาจ ส่งผลให้เกิดการเหยียดอายุที่สะท้อนอยู่ในตัวบทของภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีได้อย่างลึกซึ้ง ข้อมูลวิจัยทั้งหมดจะช่วยกระตุ้นเตือนให้สังคมสูงวัยพัฒนาโปรแกรมและนโยบายที่มุ่งลดการเหยียดอายุในระบบสาธารณสุขเพื่อส่งเสริมสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีให้ผู้สูงวัย

คำสำคัญ: การเหยียดอายุในระบบสาธารณสุข, ผู้ป่วยสูงวัย, สื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลี, ทฤษฎีทางสังคมวิทยา

Abstract

This research aims to study ageism towards elderly patients in the health services reflected through the texts of Korean movies and series by looking at the media through the sociological theory. This is a qualitative research. Data were collected by textual analysis of 14 Korean movies and series that were broadcast from 2013 to 2025.

The results of the study found that the texts of Korean movies and series communicate ageism towards elderly patients in the health services, which can be divided into 4 dimensions as follows: Dimension 1: Negative image leads to the absorption of negative images of the use of health services by the elderly; Dimension 2: Industrial society leads to the idea that elderly patients are economic burdens; Dimension 3: The upper class and the lower class elderly patients lead to the idea of ageism towards the oppressed; Dimension 4: The social structure of elderly patients, which is full of both perpetrators and victims. The research has an important finding: the acceptance of power that acts on the health services. The concept of sociologists reveals the factors before the emergence of power, resulting in ageism reflected in the texts of Korean movies and series in a profound way. All of these research findings will help prompt aging societies to develop programs and policies aimed at reducing age discrimination in healthcare systems and promoting the health and well-being of elderly patients.

Keywords: Ageism in Health Services, Elderly Patients, Films and Series Korea, Sociological Theory

บทนำ

สื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีต่างทำหน้าที่เพิ่มความรู้ความเข้าใจให้กับคนในสังคมผ่านตัวละครและสถานการณ์ต่าง ๆ ในสื่อ ด้วยการตอกย้ำประเด็นต่าง ๆ เข้าไปในตัวบท (Pratiwi, Sari and Putri, 2024) ดังนั้นจึงไม่อาจปฏิเสธได้ว่า การเติบโตของอุตสาหกรรมภาพยนตร์เกาหลี การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการผลิตและการบริโภคสื่อ รวมถึงบทบาทของภาพยนตร์และซีรีส์ในการสะท้อนและกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงในสังคม (Lee, Jin and Bechervaise, 2024) จึงอาจสรุปได้ว่า ซีรีส์เกาหลีมีบทบาทในการเผยแพร่วัฒนธรรมและส่งเสริมความเข้าใจในประเด็นสังคมต่าง ๆ (Suratmi, 2025)

ในเกาหลีใต้ สถานการณ์การแสดงออกของความเกลียดชังผู้สูงอายุในสื่อออนไลน์นั้นรุนแรงและสั่นคลอนโครงสร้างทางสังคม ผลการศึกษาโดย Lee และ Song (2023) เผยให้เห็นข้อมูลการแสดงออกของอคติและการดูถูกผู้สูงอายุอย่างชัดเจนในโลกออนไลน์ ซึ่งสะท้อนถึงการเหยียดอายุที่ฝังรากลึกในสังคม และการรับรู้เรื่องนี้ก็ยังมีความสัมพันธ์กับระดับภาวะซึมเศร้าสูงขึ้น ผู้สูงอายุชาวเกาหลีใต้จึงหันมาใส่ใจสุขภาพด้วยการออกกำลังกายเป็นประจำเพื่อหลีกเลี่ยงผลลัพธ์ที่จะตกอยู่กับสุขภาพตนเองจากการรับรู้เรื่องการเหยียดอายุ (Kang and Ihara, 2025) ประกอบกับจำนวนผู้ป่วยสูงอายุที่ต้องเผชิญกับการเหยียดอายุมีแนวโน้มที่จะมีความคิดฆ่าตัวตายสูงขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ลดลง ซึ่งชี้ให้เห็นถึงผลกระทบที่รุนแรงของการเหยียดอายุในระบบสุขภาพ (Park et al., 2019)

และเพราะสื่อตระหนักถึงปัญหาสังคมในเกาหลีใต้ ปรากฏการณ์การเหยียดอายุในระบบสาธารณสุขจึงถูกสะท้อนผ่านตัวบทของภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีหลายเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นบทบาทผู้หญิงสูงอายุในภาพยนตร์เกาหลีร่วมสมัยอย่าง Minari และ The Bacchus Lady ที่นำเสนอภาพของผู้สูงอายุที่มีความซับซ้อนและบทบาทสำคัญ (Lee, 2024) ภาพยนตร์ An Old Lady ซึ่งนำเสนอเรื่องราวของผู้หญิงสูงอายุที่ถูกล่อลวงละเมิดทางเพศและเผชิญกับการไม่เชื่อถือนจากสังคม เนื่องจากอคติที่ว่าผู้สูงอายุไม่สามารถเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศได้ ซึ่งสะท้อนถึงการเหยียดอายุในสังคมเกาหลี (Park, 2021) บทบาทของตัวละครหญิงสูงอายุในซีรีส์ Strong Woman Gang Nam-Soon โดยพบว่า ตัวละคร Gil Jung-Gan ถูกนำเสนอในฐานะผู้หญิงสูงอายุที่มีความสามารถ เป็นอิสระ และมีบทบาทสำคัญในเรื่องราว ซึ่งเป็นการท้าทายภาพลักษณ์เดิมของผู้หญิงสูงอายุในสื่อเกาหลี (Chandra, 2024) ทั้งหมดนี้สะท้อนถึงความพยายามของสื่อในการนำเสนอสถานการณ์เหยียดอายุที่ผู้สูงอายุต้องเผชิญ

การศึกษาเรื่องการเหยียดอายุ (ageism) ในระบบสาธารณสุข โดยเฉพาะในบริบทของประเทศไทย มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งการเหยียดอายุอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยสูงวัยทั้งในด้านการได้รับการบริการสุขภาพและการยอมรับในสังคม แม้ว่างานวิจัยในระบบสาธารณสุขของไทยที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยสูงวัยจะมีอยู่บ้าง แต่การศึกษาที่เน้นประเด็นการเหยียดอายุโดยตรงยังคงมีจำนวนจำกัด จากรายงานของ Chang et al. (2020) พบว่า การศึกษาเรื่อง การเหยียดอายุนั้นมีเพียง 8.6 % ในประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งรวมถึงประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว การศึกษาในประเด็นนี้ยังมีน้อยมาก การขาดความรู้ในด้านนี้อาจทำให้ประเทศไทยไม่สามารถพัฒนานโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างเต็มที่ การศึกษาชีวิตรัสและภาพยนตร์เกาหลีใต้ของผู้วิจัย จะช่วยเปิดมุมมองใหม่ในประเด็นนี้ได้ เนื่องจากสื่อจากเกาหลีใต้มักสะท้อนปัญหาสังคมที่เชื่อมโยงกับผู้สูงอายุ รวมถึงการแบ่งประเด็น การเหยียดอายุ ผ่านตัวละครหรือเนื้อเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อผู้สูงอายุ การศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างบริบทของไทยและเกาหลีใต้ อาจช่วยให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการปัญหาการเหยียดอายุและแนวทางการสร้างสื่อที่ส่งเสริมความเข้าใจและความเคารพต่อผู้สูงอายุ

ในมุมมองทางวิชาการ การวิจัยเกี่ยวกับการเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุข มีการทบทวนการศึกษาในเรื่องนี้ โดยพบว่า ผู้สูงอายุมักเผชิญกับการเลือกปฏิบัติและการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมในระบบสาธารณสุข ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการดูแลและผลลัพธ์ด้านสุขภาพของพวกเขา (Dobrowolska, et al., 2019) และยังมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ยืนยันว่า ผู้ป่วยสูงวัยบางรายพบเจอกับประสบการณ์ที่ทำให้ตนรู้สึกว้าเหว่ ได้รับการดูแลด้านสุขภาพที่ด้อยกว่าผู้ป่วยที่อายุน้อยกว่า (Shin, et al., 2019) แต่ข้อมูลการศึกษาทั้งหมดยังมีข้อจำกัดและไม่แพร่หลายเหมือนสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลี ดังนั้นการใช้สื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีเป็นกรณีศึกษาเพื่อวิเคราะห์การเหยียดอายุในไทยมีความเหมาะสม เนื่องจากสื่อเกาหลีใต้มักนำเสนอปัญหาสังคมที่ลึกซึ้งและสะท้อนการปรับตัวของสังคมต่อผู้สูงอายุ เช่น การยอมรับคุณค่าของพวกเขาในครอบครัวและชุมชน นอกจากนี้ เกาหลีใต้ยังเป็นประเทศที่เผชิญการเปลี่ยนแปลงเชิงประชากรเช่นเดียวกับไทย การศึกษาและปรับใช้แนวทางการแก้ไขจากสื่อเกาหลีอาจช่วยให้ไทยเข้าใจวิธีสร้างเนื้อหาที่ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติในสื่อ การอบรมบุคลากร และนโยบายที่สอดคล้องกับบริบทของไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อันเป็นเหตุให้การวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีด้วยการมองสื่อผ่านมุมมองทางสังคมวิทยา โดยใช้ทฤษฎี Structuration Theory ช่วยอธิบายว่า การเหยียดอายุเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างสังคมและการกระทำของบุคคล ทำให้เข้าใจการสร้างและการเปลี่ยนแปลงของอคติในสังคม (Giddens, 1984) ทฤษฎี Aging and Modernization Theory ของ Cowgill and Holmes (1972) ช่วยวิเคราะห์ผลกระทบของกระบวนการทันสมัยต่อสถานะและบทบาทของผู้สูงวัยที่ลดลง ส่งผลให้เกิดการเหยียดอายุในสังคมสมัยใหม่ ส่วนทฤษฎี Marxist Theory ช่วยในการมองการเหยียดอายุเป็นเครื่องมือของชนชั้นนำไปในการแบ่งแยก และควบคุมกลุ่มผู้สูงวัยเพื่อลดอำนาจและทรัพยากรของพวกเขา (Marx and Engels, 1848/2005) ส่วนทฤษฎี Stereotype Embodiment Theory อธิบายว่า ผู้สูงวัยรับเอาอคติและตราสารณ์เกี่ยวกับวัยมาเป็นส่วนหนึ่งของตัวตน ส่งผลต่อสุขภาพจิตและร่างกาย (Levy, 2009) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจนำแนวทางด้านสังคมวิทยามาวิเคราะห์การเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุข เพื่อชี้ชวนให้สังคมวิเคราะห์ประเด็นสำคัญผ่านสื่อที่มีพลังสะท้อนและกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงในสังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ และผู้วิจัยเชื่อว่า ผลการวิจัยนี้สามารถสั่นคลอนกรอบความคิดแบบเดิมเกี่ยวกับการเหยียดอายุของผู้สูงอายุในสังคมไทย โดยกระตุ้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติในสื่อและการให้บริการสุขภาพ ลดอคติที่ฝังรากลึก และส่งเสริมการพัฒนานโยบายที่ยั่งยืนเพื่อสนับสนุนผู้สูงอายุในทุกมิติอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุขที่สะท้อนผ่านตัวบทในสื่อภาพยนตร์และ ซีรีส์เกาหลี องค์ประกอบที่ศึกษา ได้แก่ ฉาก ประเด็น บทสนทนา ด้วยการมองสื่อผ่านมุมมองทางสังคมวิทยา

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุขที่สะท้อนผ่านตัวบทในสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีด้วยการมองสื่อผ่านมุมมองทางสังคมวิทยา ได้ผลลัพธ์ดังนี้

ตาราง 1 ผลการทบทวนวรรณกรรมมุมมองทางสังคมวิทยาและการนำมาปรับใช้ในงานวิจัย

หัวข้อหลัก ในมุมมอง ทางสังคมวิทยา	ประเด็นสำคัญจากการมองผ่านมุมมอง ทางสังคมวิทยาที่สามารถอธิบายการเหยียดอายุต่อ ผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุขที่สะท้อนผ่านตัวบท ในภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลี	ประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัย นำมาปรับใช้ในงานวิจัย
Levy (2009)		
Stereotype Embodiment Theory	เมื่อผู้สูงวัยรับรู้และยอมรับภาพลักษณ์เชิงลบเกี่ยวกับ ตัวเอง ภาพลักษณ์เหล่านี้จะส่งผลต่อสุขภาพจิตและ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ	ผู้สูงวัยรับรู้ภาพลักษณ์ เชิงลบ
Internalization of Ageist Beliefs	การซึมซับความเชื่อที่มีต่อการเหยียดอายุสามารถมี ผลกระทบต่อนิสัยสุขภาพจิตของผู้สูงวัย ทำให้เกิดความรู้สึก ไร้ค่า และลดความมั่นใจในการดูแลสุขภาพ	ผู้สูงวัยซึมซับภาพลักษณ์ เชิงลบ
Impact on Health Behavior	ภาพลักษณ์เชิงลบสามารถส่งผลให้ผู้สูงวัยมีพฤติกรรมที่ ไม่ดีต่อสุขภาพ เช่น การละเลยการออกกำลังกาย หรือ การไม่รับการรักษาที่จำเป็น	ผู้สูงวัยต่อต้านระบบ สุขภาพ
Stereotypes and Healthcare Access	การเหยียดอายุ อาจทำให้ผู้สูงวัยรู้สึกถูกแยกออกจาก การรับบริการทางการแพทย์ที่มีคุณภาพ และทำให้การ เข้าถึงการรักษาทำได้ยากขึ้น	ผู้สูงวัยไม่รับบริการทาง การแพทย์
The Role of Healthcare Providers	ภาพลักษณ์เชิงลบในสังคมเกี่ยวกับผู้สูงวัยมีผลต่อการ ปฏิบัติตัวของผู้ให้บริการสุขภาพ ซึ่งอาจนำไปสู่การไม่ ให้บริการหรือให้บริการที่ไม่เหมาะสม	การบริการในระบบ สาธารณสุข
Positive Change through Awareness	การมีความรู้สึกรับคุณค่าและความเข้าใจในเรื่อง ภาพลักษณ์เชิงลบที่มีต่อผู้สูงวัย สามารถช่วยลดการ เหยียดอายุและส่งเสริมการดูแลสุขภาพที่ดีขึ้น	การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ผู้ให้บริการในระบบ สาธารณสุข
Cowgill (1974) Cowgill and Holmes (1972)		
ผู้สูงวัยในสังคม ทันสมัยถูกมองเป็น ภาระ	ในสังคมที่ทันสมัย ผู้สูงวัยถูกมองว่า มีค่าการทำงานต่ำ กว่าและไม่สามารถมีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ได้	ผู้สูงวัยกลายเป็นภาระทาง เศรษฐกิจ
ผลกระทบจากการ ลดสถานะผู้สูงวัยใน สังคมอุตสาหกรรม	ผู้สูงวัยที่ไม่ได้รับการยอมรับในด้านคุณค่าทางสังคมจะ ได้รับผลกระทบในด้านการเข้าถึงบริการสุขภาพ	ปัจจัยที่ทำให้ผู้สูงวัยได้รับ การเหยียดอายุในระบบ สาธารณสุข
ระบบสุขภาพใน สังคมอุตสาหกรรม เน้นที่เทคโนโลยี และการวินิจฉัย	ความทันสมัยในระบบสาธารณสุข มักเน้นเทคโนโลยี และวิธีการทางการแพทย์ในการรักษาผู้ป่วย ซึ่งอาจไม่ เหมาะสมกับความต้องการของผู้สูงวัย	อุปสรรคในการเข้าถึง เทคโนโลยีทางการแพทย์ ของผู้สูงวัย

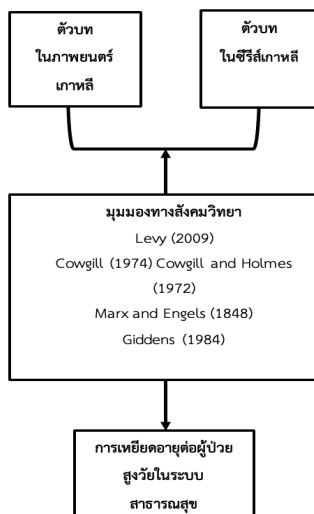
ตาราง 1 ผลการทบทวนวรรณกรรมมุมมองทางสังคมวิทยาและการนำมาปรับใช้ในงานวิจัย (ต่อ)

หัวข้อหลัก ในมุมมอง ทางสังคมวิทยา	ประเด็นสำคัญจากการมองผ่านมุมมอง ทางสังคมวิทยาที่สามารถอธิบายการเหยียดอายุต่อ ผู้ป่วยสูงอายุในระบบสาธารณสุขที่สะท้อนผ่านตัวบท ในภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลี	ประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัย นำมาปรับใช้ในงานวิจัย
การขาดการ สนับสนุนในสังคม ทันสมัย	การขาดความสำคัญในการรักษาผู้สูงอายุในระดับ ครอบครัวและชุมชนเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของ สังคม	คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ
การเสริมสร้าง สถานะผู้สูงอายุใน ระบบสุขภาพ	การเปลี่ยนแปลงในมุมมองของสังคมและระบบสุขภาพ เกี่ยวกับบทบาทของผู้สูงอายุ เช่น การส่งเสริมการมีส่วน ร่วมของผู้สูงอายุในการดูแลสุขภาพ	แนวทางการส่งเสริม ตำแหน่งแห่งที่ในระบบ สุขภาพให้กับผู้สูงอายุ
Marx and Engels (1848)		
ความไม่เท่าเทียม ทางชนชั้น (Class Inequality)	ในสังคมที่มีชนชั้น บุคคลในชนชั้นล่างจะถูกขัดขวาง จากการเข้าถึงทรัพยากรที่เท่าเทียมกัน รวมถึงการดูแลสุขภาพ	ผู้สูงอายุถูกตีความเป็น ชนชั้นล่าง
ความสัมพันธ์ ระหว่างแรงงานและ ทุน (Labor and Capital Relations)	ในระบบทุนนิยม แรงงานจะถูกเอารัดเอาเปรียบ และ คนสูงวัยที่ไม่สามารถทำงานได้มักถูกมองว่าเป็นภาระ	การตีความความหมาย ของผู้สูงวัยให้เป็นภาระ ของสังคม
การควบคุมและการ จัดการทรัพยากรใน สังคม	การที่ชนชั้นผู้ปกครองมีอำนาจในการควบคุมทรัพยากร และจัดสรรให้กับกลุ่มต่าง ๆ ตามที่เห็นสมควร	การวิเคราะห์ชนชั้น ผู้ปกครองในระบบ สาธารณสุข
การขัดแย้งทางชน ชั้น (Class Struggle)	การขัดแย้งระหว่างชนชั้นจะเกิดขึ้น เมื่อชนชั้นล่างถูก กดขี่โดยชนชั้นสูง ซึ่งส่งผลต่อชีวิตและสวัสดิการของ ผู้คนในชนชั้นล่าง	ชีวิตและสวัสดิการของ ผู้สูงวัยที่ถูกกดขี่ โดยชนชั้นสูง
ความไม่เท่าเทียมใน การเข้าถึงทรัพยากร (Unequal Access to Resources)	ผู้ที่อยู่ในชนชั้นต่ำกว่า มักถูกจำกัดในการเข้าถึง ทรัพยากรต่าง ๆ รวมถึงการรักษาพยาบาล	ข้อจำกัดในการเข้าถึง ทรัพยากรของผู้สูงวัย
การควบคุมการดูแล สุขภาพโดยภาครัฐ (State Control of Healthcare)	ภาครัฐในระบบทุนนิยมมักจะควบคุมการดูแลสุขภาพ โดยมีการจำกัดการให้บริการแก่กลุ่มประชากรบางกลุ่ม ตามลำดับความสำคัญ	หลักการลำดับความสำคัญ ในการจัดสรรทรัพยากร เพื่อการดูแลสุขภาพให้ ผู้สูงวัยโดยรัฐในระบบ ทุนนิยม
Giddens (1984)		
การเปลี่ยนแปลง ในสังคมสมัยใหม่	ในสังคมสมัยใหม่ ระบบสังคมและเศรษฐกิจมีการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ บทบาทและสถานะของผู้สูงวัยในสังคม	บทบาทและสถานะของ ผู้สูงวัยในโครงสร้างสังคม
การจัดการ ทรัพยากรและความ ไม่เท่าเทียมกัน	โครงสร้างทางสังคมที่ไม่เท่าเทียมกัน ทำให้ผู้สูงวัยไม่ สามารถเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างเท่าเทียมกัน	ผู้สูงวัยเข้าถึงบริการ สุขภาพที่ด้อยกว่า ประชากรกลุ่มอื่น
การพึ่งพาอาศัยและ การยอมรับบทบาท ในสังคม	การที่ผู้สูงวัยในสังคมสมัยใหม่ต้องพึ่งพาระบบ สาธารณสุขอาจทำให้พวกเขากลุ่มองว่า เป็นการ หรือไม่สามารถดูแลตัวเองได้	ผู้สูงวัยถูกตีตราให้เป็น ประชากรกลุ่มที่ไม่ สามารถดูแลตัวเองได้
การสังเกตและการ ปรับตัวของผู้สูงวัย ในสังคมสมัยใหม่	ในสังคมสมัยใหม่ การรับรู้ทางสังคมที่มีต่อผู้สูงวัยมี ผลกระทบต่อการปรับตัวและการมีบทบาทของพวกเขา	การปรับตัวของผู้สูงวัย ในการรักษา
การพัฒนาของ ความรู้และ การศึกษาในระบบ สุขภาพ	ความรู้ที่ได้รับการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย อาจนำไปสู่ความแตกต่างในการเข้าถึงทรัพยากร สุขภาพระหว่างกลุ่มอายุ	ความรู้และทักษะการใช้ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ของผู้สูงวัย
การสร้างความรู้สึก มีคุณค่าและการมี ส่วนร่วมในสังคม	เมื่อผู้สูงวัยสามารถมีบทบาทในการสร้างความรู้และมี ส่วนร่วมในสังคม จะช่วยลดผลกระทบจากการเป็นกลุ่ม ที่ถูกมองว่าเป็นภาระ	การส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในระบบสาธารณสุขให้กับ ผู้สูงวัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยศึกษาการเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุขที่สะท้อนผ่านตัวบทในสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีด้วยการมองสื่อผ่านมุมมองทางสังคมวิทยา มีรายละเอียดดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ขั้นตอนการวิจัยเริ่มจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุขเพื่อให้ได้เห็นปรากฏการณ์ของสังคมโดยใช้แนวคิดมุมมองทางสังคมวิทยาในการศึกษา

2. ผู้วิจัยศึกษาตัวบทและการวิเคราะห์เอกสารจากภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีที่เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 ถึง พ.ศ. 2568 โดยคัดเลือกเรื่องที่ใช้ศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ระบุว่า เป็นภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลี จำนวน 14 เรื่อง ดังนั้นเกณฑ์สำคัญในการคัดเลือกภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีในการวิจัยครั้งนี้คือ เป็นภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีที่มีเนื้อหาบางช่วงบางตอนที่เกี่ยวข้องกับการเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุข ดังนั้นภาพยนตร์และซีรีส์ของประเทศอื่นจึงไม่อยู่ในขอบเขตการวิจัยในครั้งนี้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบบันทึกการถอดตัวบทจากภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลี เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการถอดความจากภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลี ผู้วิจัยเก็บข้อมูลตั้งแต่ 12 เมษายน พ.ศ. 2567 ถึงวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัย การวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) ศึกษาการเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุขที่สะท้อนผ่านตัวบทในสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลี จากนั้นวิเคราะห์การเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุข เพื่อสังเคราะห์ข้อค้นพบผ่านมุมมองทางสังคมวิทยาออกมาเป็นรายประเด็นพร้อมยกตัวอย่างฉากและผลการวิเคราะห์ประกอบ จากนั้นผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แว่นการมองการเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุขโดยใช้แนวคิดมุมมองทางสังคมวิทยา ด้วยการวิเคราะห์ตามคำบรรยายจนกว่าจะข้อมูลจะอิ่มตัว (ผลการวิเคราะห์จากชุดข้อมูลใหม่เริ่มซ้ำกับชุดข้อมูลเดิมที่วิเคราะห์และจัดกลุ่มอยู่)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตัวบทเพื่อศึกษาการเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุขที่สะท้อนผ่านตัวบทในสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีด้วยการมองสื่อผ่านมุมมองทางสังคมวิทยา ดังต่อไปนี้

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ตัวบท

ลำดับ	ชื่อเรื่อง (ปี พ.ศ./ค.ศ.)	ฉากที่เกี่ยวข้องกับ ระบบสาธารณสุข	ประเด็น การเหยียดอายุ	ตัวอย่างบทสนทนา
1	Doctor John (2562/2019) ผู้วิจัยรับชมทาง: Viu	ฉากที่ผู้ป่วยสูงวัยที่มี อาการปวดเรื้อรัง	สะท้อนการขาด ความเข้าใจในความ เจ็บปวดของผู้สูงวัย	ผู้ป่วยสูงวัย: แต่ฉันรู้ว่ามันไม่ใช่แค่นั้น มัน เจ็บจนฉันไม่อยากลุกจากเตียง... แพทย์ (แพทย์ทั่วไป): บางทีอาจเป็นเพราะ คุณปวดคามากไปเอง ถ้าจิตใจสดใส ร่างกาย ก็จะดีขึ้นเองครับ
2	Doctor Romantic (2559-2566/2016- 2023) ผู้วิจัยรับชม ทาง: Disney+ Hotstar	ฉากในโรงพยาบาล	แสดงให้เห็นความ ขัดแย้งระหว่าง จริยธรรมของแพทย์ กับการบริหาร โรงพยาบาล	ผู้อำนวยการโรงพยาบาล: คนไข้เพียง 7 อายุ 78 ปี มีปัญหาโรคหัวใจและความดันโลหิต สูง ถ้าจะผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ ค่าใช้จ่ายจะ สูงมาก และผลลัพธ์ก็ไม่แน่นอน
3	Hospital Ship (2560/2017) ผู้วิจัย รับชมทาง: KOCOWA	ฉากการเข้าถึงระบบ การรักษาสุขภาพของ ผู้สูงวัยที่เป็นชาวเกาะ ห่างไกล	ผู้สูงวัยถูกละเลยจาก ระบบสาธารณสุข หลัก	แพทย์ 1: ผู้ป่วยเพียง 15 อายุก็ 80 กว่าแล้ว นะ ผมว่าให้การรักษแบบประคับประคองก็ พอ ไม่จำเป็นต้องผ่าตัดให้ยุ่งยาก
4	The Trauma Code: Heroes on Call (2568/2025) ผู้วิจัยรับชมทาง: IQIYI	ฉากการขาดแคลน ทรัพยากรในศูนย์ การแพทย์ฉุกเฉิน	ผู้สูงวัยถูกเลือก ปฏิบัติเพราะถูกมอง ว่า ไม่คุ้มค่าต่อการ รักษา	แพทย์ฉุกเฉิน: เราต้องมองในภาพรวม ถ้าใช้ ทรัพยากรกับผู้ป่วยอายุ ผลลัพธ์ที่ได้อาจจะไม่ คุ้มค่าเท่ากับการช่วยเด็กที่ยังมีอนาคตอีก ยาวไกล ฉันเสียใจ แต่เราต้องเลือก
5	It's Okay to Not Be Okay (2563/2020) ผู้วิจัยรับชมทาง: Netflix	ฉากการรักษาใน โรงพยาบาลจิตเวช	ผู้ป่วยสูงวัยที่มี อาการทางจิตถูก ละเลยจากระบบ สาธารณสุข แสดงให้ เห็นการเหมารวม และความไม่เข้าใจ ของบุคลากรแพทย์ ต่อผู้สูงวัยที่มีอาการ จิตเวช	ผู้สูงวัย: หมอคะ ฉันรู้สึกเหมือนตัวเองไม่มี ค่า ไม่มีใครต้องการฉันแล้ว ทุกคนดูยุ่ง ไม่มี ใครสนใจฉันเลย... หมอ: อาการแบบนี้มันก็ปกติสำหรับคนอายุ เท่าคุณนะครับ เป็นเรื่องธรรมชาติที่สมอง และอารมณ์จะเสื่อมลง คุณอาจต้องลองทำ ใจยอมรับและปรับตัวให้เข้ากับความ เปลี่ยนแปลงของวัยครับ
6	Live (2561/2018) ผู้วิจัยรับชมทาง: Netflix	ฉากตำรวจช่วยคนแก่ ให้ได้เข้ารับการรักษา ในโรงพยาบาลแผนก ฉุกเฉิน	ผู้ป่วยสูงวัยถูก ปฏิเสธการรักษา จากโรงพยาบาล เนื่องจากไม่มีเงิน และไม่มีญาติพาไป สะท้อนปัญหาทาง สังคมเรื่องผู้สูงวัยที่ ไร้ที่พึ่งถูกละเลย	ตำรวจ: คุณหมอครับ คนไข้คนนี้อาจต้องการ การรักษาด่วน เขามีอาการเจ็บหน้าอกและ หน้ามืด ผมพาเขามาจากริมถนน เขาไม่มี ใครดูแลเลยครับ" เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล: "คนไข้ไม่มีญาติหรือ เอกสารใดๆ ใช้ไหมคะ? แล้วเรื่องค่าใช้จ่าย ล่ะคะ? ถ้าไม่มีญาติมาเซ็นรับรองหรือจ่ายค่า รักษา เราไม่สามารถรับตัวไว้ได้นะคะ

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ตัวบท (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อเรื่อง (ปี พ.ศ./ค.ศ.)	ฉากที่เกี่ยวข้องกับ ระบบสาธารณสุข	ประเด็น การเหยียดอายุ	ตัวอย่างบทสนทนา
7	Chocolate (2562/2019) ผู้วิจัย รับชมทาง: Netflix	ฉากการดูแลผู้ป่วยใน ศูนย์ดูแล ระดับประคอง (Hospice)	ผู้ป่วยสูงวัยในศูนย์ ดูแลระดับประคอง (hospice) ไม่ได้รับ การดูแลอย่าง ใกล้ชิดเท่าผู้ป่วยราย อื่น	เจ้าหน้าที่ 1: ผู้สูงวัยพวกนี้ส่วนใหญ่ก็ใกล้จะ จากไปแล้วนะครับ จะทุ่มทรัพยากรมากก็ เปลืองเปล่า ๆ เจ้าหน้าที่ 2: ใช่ครับ เราควรเน้นไปที่ผู้ป่วย ที่มีโอกาสฟื้นฟูกว่าเสียเวลาและงบ กับคนแก่ที่รอวันจากไป
8	Dear My Friends (2559/2016) ผู้วิจัย รับชมทาง: Netflix	ฉากการสนทนาของผู้ สูงวัยหลายคน	ผู้ป่วยสูงวัยถูกมอง ว่า “เป็นภาระ” โดย ทั้งครอบครัวและ สังคม รวมถึง บุคลากรใน โรงพยาบาล	ลูกชาย: แม่ครับ... ผมว่าเมื่อไหร่ทำอะไร เยอะเลยนะ เราเริ่มแก่แล้ว ควรพักผ่อน มากๆ
9	Hospital Playlist (2563-2564/2020– 2021) ผู้วิจัยรับชม ทาง: Netflix	ฉากการตัดสินใจทาง การแพทย์โดยไม่ คำนึงถึงความต้องการ ของผู้ป่วยสูงวัย	สะท้อนถึงการที่ ครอบครัวหรือผู้ดูแล ตัดสินใจแทนผู้ป่วย สูงวัยโดยไม่คำนึงถึง ความต้องการหรือ สิทธิของผู้ป่วยสูงวัย	ลูกชาย: แม่ครับ ผมคิดว่าการผ่าตัดครั้งนี้มัน เสี่ยงเกินไปนะ แคมป์ใช้จ่ายก็สูงมาก ผมไม่ อยากให้แม่ต้องเจอความลำบากแบบนั้น
10	The Good Doctor (2556/2013) ผู้วิจัย รับชมทาง: Prime Video	ฉากการรักษาของทีม แพทย์ในโรงพยาบาล	แสดงให้เห็นความ ขัดแย้งเรื่อง จริยธรรมของแพทย์ ในการดูแลผู้ป่วยสูง วัย	หัวหน้าทีมแพทย์: ผู้ป่วยรายนี้อายุ 85 ปี แล้วครับ มีโรคเรื้อรังหลายอย่าง การรักษา ต่อไปอาจจะไม่คุ้มค่าเท่าไรกับทรัพยากรที่ เราจะใช้
11	Resident Playbook (2568/2025) ผู้วิจัย รับชมทาง: Netflix	ฉากการแจ้งผลการ วินิจฉัยโรคและขอคำ ยินยอมจากผู้ป่วยสูง วัย	สะท้อนถึงการ ละเมิดสิทธิในการ รับรู้ข้อมูลของผู้ป่วย สูงวัยและใช้การ ตัดสินใจโดยคนใน ครอบครัวแทน	แพทย์: คุณแม่ได้รับการตรวจพบว่าเป็น มะเร็งระยะเริ่มต้นครับ ผมควรแจ้งข้อมูลนี้ ให้ท่านทราบเพื่อเตรียมตัวและรับการรักษา ลูกชาย: ผมขอร้อง อย่างแจ้งให้แม่รู้เลยครับ กลัวว่าแม่จะเสียใจและปฏิเสธการรักษา
13	Golden Time (2555/2012) ผู้วิจัย รับชมทาง: Viki	ฉากการดูแลผู้ป่วยสูง วัยในฐานะผู้ป่วย ฉุกเฉิน	การแสดงให้เห็นการขาด แคลนทรัพยากรและ การบริหารที่ไม่ เหมาะสม ซึ่งอาจ ส่งผลกระทบต่อผู้สูง วัยในสถานการณ์ ฉุกเฉิน	พยาบาล: คุณหมอครับ เบื้องถูกเงินเต็ม หมดแล้ว ตอนนี้ยังไม่มีเตียงว่างสำหรับ ผู้ป่วยรายใหม่ แพทย์: อ้อเราต้องตัดสินใจเลือกคนที่อาการ รุนแรงที่สุดก่อน พยาบาล: แต่ผู้ป่วยสูงวัยรายนี้มีภาวะหัวใจ หยุดเต้น แต่ดูเหมือนจะไม่มีโอกาสรอดมาก นักครับ แพทย์: ใช่ ผมรู้ แต่เรามีทรัพยากรจำกัด ถ้า ช่วยเขา อาจจะทำให้คนอื่นที่มีโอกาสรอด สูงกว่าต้องเสียโอกาส
14	Miss Granny (2557/2014) ผู้วิจัย รับชมทาง: Prime Video	ฉากผู้สูงวัยที่กลับมา เป็นสาวรุ่นอีกครั้ง หลังจากที่ได้รับการ ย้อนวัยโดยอุปกรณ์ พิเศษ	แสดงให้เห็นถึงการ มองข้ามและการ ปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม ต่อผู้สูงวัยในสังคม ปัจจุบัน โดยเฉพาะ ในระบบการแพทย์ และการดูแลทาง การแพทย์	แพทย์: คุณอายุเยอะแล้วนะครับ ถ้าสุขภาพ ไม่ดีคงยากที่จะฟื้นฟูได้เต็มที่ ผู้สูงวัย (ในร่างสาวรุ่น): แต่ฉันรู้สึกแข็งแรง ขึ้นมากเลยคะ อยากลองใช้ชีวิตให้เต็มที่ แพทย์: นั่นแหละ ปัญหาคือระบบเรามากเน้น ดูแลผู้ที่มีพลังและสุขภาพดี เพราะ ทรัพยากรมันจำกัด การดูแลผู้สูงวัยจึงถูก ละเลยบ้าง ผู้สูงวัย (ในร่างสาวรุ่น): แต่ทุกคนก็ควรได้รับความ เมตตาและการดูแลที่เหมาะสม ไม่ใช่ แค่คนที่ยังดูแข็งแรง

ตาราง 2 แสดงให้เห็นถึง ความรุนแรงของการเหยียดอายุที่สะท้อนผ่านสื่อ ความรุนแรงแต่ละระดับส่งผลต่อความเป็นอยู่ ความรู้สึก และศักดิ์ศรีของผู้สูงวัย โดยมีรายละเอียดดังนี้ Doctor John (2562/2019) [ระดับปานกลาง] เหยียดในแง่การไม่เข้าใจความเจ็บปวดจริงของผู้สูงวัย Doctor Romantic (2559-2566/2016–2023) [ระดับรุนแรง] เหยียดโดยการตัดสินใจเรื่องทรัพยากรและคุณค่าชีวิตของผู้สูงวัย Hospital Ship (2560/2017) [ระดับปานกลาง] เหยียดผ่านการละเลยสิทธิการรักษาของผู้สูงวัยในพื้นที่ห่างไกล The Trauma Code: Heroes on Call (2568/2025) [ระดับรุนแรง] เหยียดเชิงเลือกปฏิบัติแบบเปิดเผยในสถานการณ์ขาดแคลนทรัพยากร It's Okay to Not Be Okay (2563/2020) [ระดับเล็กน้อย] เหยียดโดยเหมารวมและไม่เข้าใจอาการจิตเวชในผู้สูงวัย Live (2561/2018) [ระดับรุนแรง] เหยียดโดยการปฏิเสธการรักษาเพราะปัญหาทางสังคมและเศรษฐกิจ Chocolate (2562/2019) [ระดับปานกลาง] เหยียดผ่านการดูแคลิผู้สูงวัยในศูนย์ระดับประคองอย่างไม่เต็มใจ Dear My Friends (2559/2016) [ระดับเล็กน้อย] เหยียดโดยการมองผู้สูงวัยเป็นภาระของครอบครัวและสังคม Hospital Playlist (2563-2564/2020–2021) [ระดับปานกลาง] เหยียดผ่านการตัดสินใจแทนผู้สูงวัยโดยไม่คำนึงถึงสิทธิ The Good Doctor (2556/2013) [ระดับรุนแรง] เหยียดผ่านการประเมินคุณค่าการรักษาไม่เท่าเทียม Resident Playbook (2568/2025) [ระดับปานกลาง] เหยียดผ่านการละเมิดสิทธิในการรับรู้ข้อมูลและตัดสินใจแทน Golden Time (2555/2012) [ระดับรุนแรง] เหยียดโดยการเลือกช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีโอกาสรอดมากกว่า Miss Granny (2557/2014) [ระดับปานกลาง] เหยียดผ่านการมองข้ามและปฏิบัติไม่เหมาะสมกับผู้สูงวัยในระบบสาธารณสุข ข้อมูลเหล่านี้มีประโยชน์ต่อการศึกษาการเหยียดอายุต่อผู้สูงวัยในระบบสาธารณสุขที่สะท้อนผ่านตัวบทในสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลี เพราะช่วยให้เห็นภาพการปฏิบัติและทัศนคติที่มีต่อผู้สูงวัยในบริบทต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ทั้งในแง่ของการละเลยสิทธิ การเหมารวม การตัดสินใจแทนโดยไม่คำนึงถึงความต้องการ และการเลือกปฏิบัติอย่างเปิดเผย โดยใช้มุมมองทางสังคมวิทยา ทำให้เข้าใจบริบททางสังคม สาเหตุและผลกระทบของการเหยียดอายุในระบบสาธารณสุขไทยและเกาหลีได้อย่างลึกซึ้งและรอบด้านมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยสะท้อนถึงปัญหาเชิงโครงสร้างและวัฒนธรรมที่ต้องการการแก้ไขเพื่อสร้างความเท่าเทียมและเคารพสิทธิผู้สูงวัยในสังคมปัจจุบัน

แต่หากมองผ่านพัฒนาการของการนำเสนอสื่อเกี่ยวกับประเด็นการเหยียดอายุ พบว่า 1) อดีต (พ.ศ. 2555–2559 / ค.ศ. 2012–2016) การเหมารวมและละเลย 2) ระยะเปลี่ยนผ่าน (พ.ศ. 2560–2563 / ค.ศ. 2017–2020) การตั้งคำถามต่อโครงสร้าง การเล่าเรื่องเริ่มชี้ให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมในระบบ เช่น การละเลยผู้สูงวัยในพื้นที่ห่างไกลหรือผู้ป่วยจิตเวช และตั้งคำถามต่อจริยธรรมของบุคลากรทางการแพทย์ 3) ปัจจุบัน (พ.ศ. 2564–2568 / ค.ศ. 2021–2025) การวิพากษ์วิจารณ์เชิงโครงสร้าง การเหยียดอายุแสดงออกอย่างลึกซึ้ง เช่น การเลือกปฏิบัติในระบบฉุกเฉินและการบริหารทรัพยากร แสดงให้เห็นการวิพากษ์ระบบและโครงสร้างที่ส่งผลต่อผู้สูงวัยอย่างตรงไปตรงมา จะเห็นว่า พัฒนาการเหล่านี้ แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงจากการเหมารวมง่าย ๆ ในอดีต (พ.ศ. 2555 / ค.ศ. 2012) ไปสู่การวิเคราะห์ปัญหาเชิงโครงสร้างและสังคมในปัจจุบัน (พ.ศ. 2568 / ค.ศ. 2025) เพื่อสร้างความตระหนักรู้ที่ลึกซึ้งขึ้นเกี่ยวกับการเหยียดอายุในบริบทที่กว้างขึ้น

สรุปและอภิปรายผล

สำหรับการเหยียดอายุต่อผู้สูงวัยในระบบสาธารณสุขที่สะท้อนผ่านสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลี ผู้วิจัยอภิปรายประเด็นที่น่าสังเกตได้ ดังนี้

ผลการศึกษาการเหยียดอายุต่อผู้สูงวัยในระบบสาธารณสุขที่สะท้อนผ่านตัวบทในสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลี ด้วยการมองสื่อผ่านมุมมองทางสังคมวิทยา พบว่า ตัวบทมีการสื่อสารเรื่องการรับรู้ภาพลักษณ์เชิงลบของผู้สูงวัย

(เช่น การมองว่าผู้สูงอายุเป็นภาระ) ทำให้ผู้ป่วยสูงอายุหลีกเลี่ยงการขอความช่วยเหลือจากระบบสาธารณสุขหรือไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการรักษาของตนเอง ผลการวิจัยนี้สามารถอธิบายร่วมกับมุมมองทางสังคมวิทยาของ Levy (2009) ในทฤษฎี Stereotype Embodiment Theory โดยเน้นว่า เมื่อผู้สูงอายุรับรู้และยอมรับภาพลักษณ์เชิงลบเกี่ยวกับตัวเอง ภาพลักษณ์เหล่านี้จะส่งผลต่อสุขภาพจิตและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่นเดียวกับที่ตัวบทนำเสนอว่า ระบบสุขภาพในสังคมทันสมัย มักจะมองผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงต่อโรคต่าง ๆ และให้ความสำคัญกับการป้องกันและรักษาโรคให้กับคนในวัยทำงานมากกว่า ด้วยการลดบทบาทของผู้ป่วยสูงอายุในกระบวนการดูแลสุขภาพ ซึ่งหากมองผ่านมุมมองทางสังคมวิทยา ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่อุตสาหกรรมของ Cowgill และ Holmes (1972) Cowgill (1974) จะพบว่า การพัฒนาทางอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีทำให้บทบาทของผู้สูงอายุในสังคมลดลงจริง การเปลี่ยนแปลงนี้มีผลกระทบโดยตรงต่อสถานะของผู้ป่วยสูงอายุในระบบสาธารณสุข แต่ในทางกลับกัน Fernández-Puerta, et al. (2024) ได้แย้งว่า บุคลากรทางการแพทย์ที่มีความรู้เกี่ยวกับผู้ป่วยสูงอายุและมีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุ มักมีแนวโน้มที่จะมีอคติน้อยลง ซึ่งสิ่งเหล่านี้บ่งบอกถึงสิ่งที่ควรเกิดขึ้นในตัวตนของบุคลากรทางการแพทย์ที่อาจได้รับการฝึกอบรมให้เข้าใจถึงนโยบายที่ลดการเหยียดอายุในระบบสาธารณสุขอย่างลึกซึ้งได้ด้วย อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยของ Araújo, et al. (2023) ยืนยันปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเติบโตของแนวคิดการเหยียดอายุว่า การเหยียดอายุถูกแสดงออกอย่างตรงไปตรงมาทั้งในระดับบุคคลและสถาบัน เช่น การลดคุณค่าและการเพิกเฉยต่อความต้องการของผู้สูงอายุ ตัวบทได้สะท้อนว่า อาจมาจากการสื่อสารที่บกพร่องระหว่างผู้ป่วยสูงอายุ บุคลากรทางการแพทย์ และผู้บริหาร การรับรู้เชิงลบในระบบสุขภาพจนนำไปสู่การที่ผู้ป่วยสูงวัยถูกมองว่า ไม่สามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษา หรือถูกตัดสินใจให้เป็นกลุ่มที่ไม่มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการรักษาโรค ตัวบทจึงนำเสนอให้เห็นการสูญเสียอำนาจในการควบคุมการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรสุขภาพของผู้ป่วยสูงอายุ ทั้งหมดนี้มุมมองทางสังคมวิทยาของ Giddens (1984) ชี้ว่า เพราะความเป็นสังคมสมัยใหม่ ส่งผลให้การรับรู้ทางสังคมที่คนในสังคมมีต่อผู้สูงอายุกลายเป็นผลกระทบทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการปรับตัวและการมีบทบาทที่สำคัญของผู้ป่วยสูงอายุด้วย บทวิเคราะห์ของ Giddens สะท้อนอยู่ในผลการวิเคราะห์ตัวบทว่า ผู้ป่วยสูงวัยมีความพยายามให้ความหมายกับตนเองใหม่แทนที่การตีความความหมายที่สังคมมอบให้ ด้วยการฝึกสื่อสารความรู้สึกของตนเองกับบุคลากรทางการแพทย์และครอบครัวก่อนที่จะตนเองจะต้องเสียชีวิตไป ในขณะที่พวกเขารู้สึกถึงความต้อยกว่าผู้ที่อายุน้อยกว่าจากกระบวนการให้ความหมายของสังคมเช่นกัน จึงเป็นเหตุให้ตัวบทสะท้อนเรื่องการที่ผู้ป่วยสูงวัยได้รับการเข้าถึงบริการสุขภาพที่ต้อยกว่าผู้ที่อายุน้อยกว่าด้วย ไม่ว่าจะเป็นการถูกละเลยในการให้การรักษาหรือการให้ความสำคัญน้อยกว่าในบางตัวบท ซึ่งสามารถอธิบายผ่านแนวคิดเรื่องการจัดการทรัพยากรและความไม่เท่าเทียมกันในมุมมองของ Giddens (1984) ที่ชี้ชัดว่า โครงสร้างทางสังคมเป็นตัวกระทำต่อผู้ป่วยสูงวัย แต่ในขณะที่ผู้ป่วยสูงวัยก็สามารถเป็นผู้กระทำการต่อสู้ต่อรองได้เช่นกัน ถึงแม้ว่าหลายตัวบทของหลายภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีสะท้อนเรื่องการถูกมองว่าเป็นภาระจากบุคลากรในโรงพยาบาลจนทำให้ความเชื่อมั่นในตัวบุคลากรทางการแพทย์ลดลงไปด้วย แนวคิดเรื่องภาระของสังคมและการรักษาที่ไม่คุ้มค่าแต่ตัวบทก็ยังคงสะท้อนความขัดแย้งกับจริยธรรมของแพทย์ในการดูแลผู้ป่วยสูงวัยไว้อย่างชัดเจนด้วย ผู้ป่วยสูงวัยจึงมีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับนิยามการเป็นภาระทางเศรษฐกิจ ทฤษฎีของ Cowgill และ Holmes (1972) Cowgill (1974) มีหลักฐานเชิงประจักษ์ในเรื่องนี้ พวกเขาถูกมองว่าเป็นต้นเหตุของค่าใช้จ่ายที่สูงในการรักษาพยาบาล การถูกลดสถานะในสังคมอุตสาหกรรม ทำให้ผู้ป่วยสูงวัยไม่ได้รับการยอมรับในด้านคุณค่าทางสังคม และพวกเขารู้ได้จากเหตุการณ์ในการเข้าถึงบริการสุขภาพตามที่หลายตัวบทเสนอไว้ในผลการวิจัย นอกจากนี้ยังพบว่า สื่อตัวบทได้นำเสนอความพยายามยึดครองพื้นที่เล็ก ๆ ของผู้ป่วยสูงวัย การต่อสู้กับเทคโนโลยีและวิธีการทางการแพทย์ใหม่ ๆ

ซึ่งเทคโนโลยีดังกล่าวไม่เหมาะสมกับความต้องการของผู้ป่วยสูงวัย แต่เพราะถูกด้อยค่าเรื่องการตัดสินใจในการรักษาได้ด้วยตนเอง ผู้ป่วยสูงวัยจึงถูกแยกบทบาทการมีส่วนร่วมกับแพทย์ผู้ดูแล การถูกคัดแยกให้มีความเป็นอื่น (The otherness) เหลือไว้แต่พื้นที่ระหว่างบุคลากรทางการแพทย์กับผู้ดูแลผู้ป่วยสูงวัยที่อายุน้อยกว่าเท่านั้น ปรากฏการณ์นี้ Cowgill และ Holmes (1972) Cowgill (1974) เรียกมันว่า การเปลี่ยนแปลงอันมีผลมาจากความทันสมัยทำให้สถานะความสำคัญของผู้ป่วยสูงวัยไร้ที่ยืนในสังคม สอดคล้องกับ Marx และ Engels (1848) ที่อธิบายว่า ในสังคมที่มีการแบ่งแยกทางชนชั้น บุคคลในชนชั้นล่างจะถูกขัดขวางไม่ให้เข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ ข้อมูลนี้อธิบายได้ผ่านตัวบทที่โยงเส้นเรื่องไปสู่ผู้สูงวัยในชนชั้นล่าง อาจกำลังเผชิญการเหยียดอายุในระบบสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากการขาดการเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพ เมื่อเทียบกับผู้ป่วยสูงวัยที่อยู่ในชนชั้นที่สูงกว่า เช่น การขาดทรัพยากรในการเข้าถึงการรักษาพยาบาลหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ

ตัวบทของภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีทั้งหมดนี้ มีปัจจัยหลายมิติที่เข้ามาผูกโยงจนนำไปสู่การเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุข โดยสรุปการวิเคราะห์ตัวบทเหยียดอายุในสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีทำให้เห็นว่า มิติที่ 1 มุมมองทางสังคมวิทยาของ Levy (2009) ภาพลักษณ์เชิงลบนำไปสู่การซึมซับภาพลักษณ์เชิงลบของการใช้บริการสาธารณสุขถูกผลิตซ้ำในผู้ป่วยสูงวัยจากรุ่นสู่รุ่น อันเต็มไปด้วยความรู้สึกไร้ค่า ความไม่มั่นใจ (ฉากการแจ้งผลการวินิจฉัยโรคและขอคำยินยอมจากผู้ป่วยสูงวัย จาก Resident Playbook (2568/2025) สะท้อนถึงการละเมิดสิทธิในการรับรู้ข้อมูลของผู้ป่วยสูงวัยและใช้การตัดสินใจโดยคนในครอบครัวแทน) การเลือกที่จะลดการดูแลสุขภาพตนเอง การมีอคติต่อการรักษาผู้ป่วยสูงวัย การรักษาผู้ป่วยสูงวัยอย่างไม่เต็มที่ การรักษาผู้ป่วยสูงวัยอย่างไม่ตรงตามความต้องการของผู้ป่วยเพราะการไม่อนุญาตให้ผู้ป่วยสูงวัยได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการแพทย์

มิติที่ 2 มุมมองทางสังคมวิทยาของ Cowgill และ Holmes (1972) Cowgill (1974) สังคมอุตสาหกรรมนำไปสู่แนวคิดผู้ป่วยสูงวัยคือภาระทางเศรษฐกิจ (ฉากการรักษาของทีมแพทย์ในโรงพยาบาล จาก The Good Doctor (2556/2013) แสดงให้เห็นความขัดแย้งเรื่องจริยธรรมของแพทย์ในการดูแลผู้ป่วยสูงวัย) การรักษาอย่างไม่เท่าเทียมกับคนในวัยทำงาน เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เป็นอุปสรรคของผู้ป่วยสูงวัย การขาดความสำคัญของผู้ป่วยสูงวัยจากการขาดการสนับสนุนด้านสุขภาพอย่างจริงจังจากบุคลากรทางการแพทย์ที่มีแนวคิดเรื่อง ภาระทางเศรษฐกิจ

มิติที่ 3 มุมมองทางสังคมวิทยาของ Marx และ Engels (1848) ชนชั้นสูงกับผู้ป่วยสูงวัยที่เป็นชนชั้นล่างนำไปสู่แนวคิดการเหยียดอายุของผู้ถูกกดขี่ การจัดสรรทรัพยากรให้กับชนชั้นสูง การถูกกดขี่จากชนชั้นสูงส่งผลกระทบต่อสวัสดิการของผู้ป่วยสูงวัย การขาดทรัพยากรในการเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ต่างจากชนชั้นสูงหรือชนชั้นนำ (ฉากการดูแลผู้สูงวัยในศูนย์ดูแลระดับประคอง (Hospice) จาก Chocolate (2562/2019) ผู้ป่วยสูงวัยในศูนย์ดูแลระดับประคองไม่ได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดเท่าผู้ป่วยรายอื่น) ท้ายที่สุดโครงสร้างอำนาจที่માກະทำกับผู้ป่วยสูงวัยซ้ำแล้วซ้ำเล่าอาจไม่ต่างจากที่หนังสือ The Power Elite (1956) ของ Mills (1956) ได้วิเคราะห์โครงสร้างอำนาจในสังคมอเมริกันที่บรรยายถึงบทบาทของชนชั้นนำในวงการธุรกิจ การทหาร และการเมืองก็เป็นไปได้ โดยถูกแสดงออกอย่างเป็นรูปธรรมในรูปแบบการถูกจำกัดการเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ ในการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยสูงวัย การบริการสุขภาพที่ด้อยกว่าจากแนวคิดการเหยียดอายุ รัฐทุนนิยมจำกัดการให้บริการสุขภาพให้กับผู้สูงวัย

มิติที่ 4 มุมมองทางสังคมวิทยาของ Giddens (1984) โครงสร้างทางสังคมและการกระทำของผู้ป่วย สูงวัย อันเต็มไปด้วยผู้กระทำการและผู้ถูกระทำ สิ่งที่เป็นพลวัตอันเป็นความจริงนิรันดร์คือ ความเปลี่ยนแปลงของสังคมสมัยใหม่นำไปสู่การจัดการทรัพยากรและความไม่เท่าเทียมกัน (ฉากรักษาในโรงพยาบาลจิตเวช จาก It's Okay to Not Be Okay (2563/2020) ผู้ป่วยสูงวัยที่มีอาการทางจิตถูกละเลยจากระบบสาธารณสุข แสดงให้เห็นการเหมารวมและความไม่เข้าใจของบุคลากรแพทย์ต่อผู้สูงวัยที่มีอาการจิตเวช) ทำให้เห็นเส้นเรื่องของการปรับตัวของผู้ป่วยสูงวัย ที่ Giddens (1984) ยืนยันว่า ท้ายที่สุด ผู้ถูกระทำจะต่อสู้ต่อรองได้ด้วยการปรับตัวให้เข้ากับการเหยียดอายุในระบบสาธารณสุข แต่ในบางตัวบทผู้ป่วยสูงวัยบางคนก็เลือกที่จะพินอบพิเทา กับโครงสร้างอำนาจ และยินยอมรับความหมายและบทบาทที่สังคมมอบให้ น้อมรับกลไกการถูกมองเป็นภาระ แต่โดยดี แต่ทั้งหมดก็เพื่อสร้างกลยุทธ์ในการจัดการทรัพยากรสุขภาพเพื่อการรักษาตนเองของผู้ป่วยสูงวัยให้ ยืนหยัดได้ แม้ต้องเผชิญกับการเหยียดอายุในระบบสุขภาพอย่างเป็นพลวัตก็ตาม

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ (องค์ความรู้) ที่สำคัญ คือ การยอมรับในอำนาจ (acknowledgment of authority) ที่มากระทำการต่อระบบสาธารณสุขจนเกิดการจำแนกผู้ป่วยสูงวัยให้มีความเป็นอื่น (The otherness) แนวคิดของนักสังคมวิทยาเผยให้เห็นเหตุปัจจัยก่อนที่จะเกิดอำนาจที่ส่งผลให้เกิดการเหยียดอายุที่สะท้อนอยู่ใน ตัวบทของภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีได้อย่างลึกซึ้ง การที่บุคคลในสังคมเมินเฉยต่อผู้ที่ถูกเหยียดอายุ จนสามารถ น้อมรับแนวคิดการเหยียดอายุอย่างพินอบพิเทา อาจเป็นกลไกสำคัญในการยอมรับในอำนาจที่ถูกส่งผ่านมาจาก ทีวีที่หนึ่ง หรือช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่ง ขณะที่ผู้สูงวัยจำนวนมากขึ้น กลไกดังกล่าวมุ่งปกปิดหมายไปที การครอบงำบุคลากรทางการแพทย์และผู้สูงวัยให้ตกอยู่ภายใต้การควบคุมของอำนาจความรู้เรื่องการเหยียด อายุที่ถูกผลิตซ้ำในสังคม ทำให้ผู้สูงวัยที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ไม่อาจที่จะมีที่ยืนทัดเทียมกับกลุ่มคนวัยอื่น ๆ ที่สังคมยังเห็นคุณค่า

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

ผลจากการวิจัย พบว่า ตัวบทสื่อสารเรื่องการเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงวัยในระบบสาธารณสุขที่สะท้อนผ่าน ตัวบทในสื่อภาพยนตร์และซีรีส์เกาหลีด้วยการมองสื่อผ่านมุมมองทางสังคมวิทยา 4 มิติ การนำผลการวิจัย ไปใช้งานเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการขยายผลแนวคิดเรื่องการเหยียดอายุในระบบสาธารณสุขที่กระทำต่อ ผู้ป่วยสูงวัยทั้งบนสื่อและโลกจริง นำไปสู่การพัฒนาโปรแกรมและนโยบายที่มุ่งลดการเหยียดอายุเพื่อส่งเสริม สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของผู้สูงวัย การดำเนินการเชิงนโยบายและการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการรวมผู้สูงวัย ไว้ในระบบสาธารณสุขและลดการเหยียดอายุ การดำเนินการเชิงนโยบายและโปรแกรมที่มุ่งเปลี่ยนแปลงความ เชื่อเกี่ยวกับอายุเพื่อส่งเสริมสุขภาพอย่างจริงจังของผู้สูงวัย และการดำเนินการฝึกอบรมและขยายช่องทางการ สื่อสารระหว่างผู้สูงวัย บุคลากรทางการแพทย์ และผู้บริหาร สำหรับภาคส่วนต่าง ๆ ที่สามารถนำผลการศึกษា ไปใช้งานได้ ได้แก่ ผู้กำหนดนโยบายสาธารณสุขในประเทศไทย สถาบันการศึกษาและองค์กรฝึกอบรมบุคลากร ทางแพทย์ สื่อมวลชนผู้ผลิตเนื้อหา ชุมชนผู้สูงวัยและองค์กรที่ทำงานด้านผู้ป่วยสูงวัย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของการเหยียดอายุในเกาหลีใต้ที่สะท้อนผ่านสื่อภาพยนตร์และซีรีส์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความลึกซึ้งของการใช้อำนาจและความเชื่อในสังคมที่มีวัฒนธรรมลำดับชั้นอาวุโส (hierarchical culture) ผสมผสานกับระบบทุนนิยมสมัยใหม่ ส่งผลให้ผู้สูงวัยถูกมองว่าล้าสมัยและเป็นภาระทางเศรษฐกิจในทางกลับกัน

สังคมไทยซึ่งมีบริบทวัฒนธรรมเน้นเรื่องการพึ่งพาในครอบครัวและความกตัญญูต่อผู้สูงอายุ อาจสร้างพลวัตที่แตกต่างกันในเรื่องการเหยียดอายุ อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนผ่านสู่สังคมเมืองและระบบทุนนิยมที่เติบโตขึ้น อาจส่งผลให้เกิดการเหมารวมผู้สูงอายุในลักษณะที่คล้ายคลึงกับเกาหลีใต้ สำหรับผู้สนใจสามารถศึกษาต่อในเรื่อง การเปรียบเทียบผลกระทบของการเหยียดอายุโดยบุคลากรทางการแพทย์ต่อการใช้บริการสุขภาพของผู้ป่วยสูงอายุในประเทศเกาหลีใต้และประเทศไทย การศึกษาการสื่อสารระหว่างผู้ป่วยสูงอายุ บุคลากรทางการแพทย์และผู้บริหารในระบบสาธารณสุข การศึกษาการให้บริการสุขภาพอย่างเหยียดอายุของรัฐทุนนิยมในประวัติศาสตร์ของแต่ละประเทศ การศึกษาบทบาทของสื่อมวลชนที่มีต่อการเหยียดอายุในผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตามยังมีข้อจำกัดในอีกหลาย ๆ ด้านเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องการเหยียดอายุต่อผู้ป่วยสูงอายุในประเทศที่การยอมรับในสิทธิการเข้าถึงระบบสาธารณสุขของผู้สูงวัยยังเป็นข้อถกเถียงกันอยู่

บรรณานุกรม

- Araújo, P. O., Soares, I. M. S. C., Vale, P. R. L. F. D., Sousa, A. R., Aparício, E. C., & Carvalho, E. S. S. (2023). *Ageism directed to older adults in health services: A scoping review*. *Revista Latino-Americana de Enfermagem*, 31, e4019. <https://doi.org/10.1590/1518-8345.6727.4019>.
- Chandra, Y. (2024). Agentive and independent older female adult in Strong Woman Gang Nam-Soon: Going against prevalent gendered ageism in K-dramas. *k@ta: A Biannual Publication on the Study of Language and Literature*, 26(2), 123–140.
- Chang, E.-S., Kanno, S., Levy, S., Wang, S.-Y., Lee, J. E., & Levy, B. R. (2020). Global reach of ageism on older persons' health: A systematic review. *PLOS ONE*, 15(1), e0220857. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0220857>
- Cowgill, D. O., and Holmes, L. D. (1972). *Aging and modernization*. Appleton-Century-Crofts.
- Cowgill, D. O. (1974). Aging and modernization: A revision of the theory. In J. F. Gubrium (Ed.), *Late life: Social research and responsive programs* (pp. 123–146). Charles C. Thomas.
- Dobrowolska, B., Jędrzejewicz, B., Pilewska-Kozak, A., Zarzycka, D., Slusarska, B., Deluga, A., Swietlik, D., & Bobrowski, C. (2019). Age discrimination in healthcare institutions perceived by seniors and students. *Journal of Geriatric Oncology*, 10(3), 459–464. <https://doi.org/10.1016/j.jgo.2018.09.006>.
- Fernández-Puerta, L., Caballero-Bonafé, A., de-Moya-Romero, J. R., Martínez-Sabater, A., & Valera-Lloris, R. (2024). Ageism and Associated Factors in Healthcare Workers: A Systematic Review. *Nursing Reports*, 14(4), 4039-4059. <https://doi.org/10.3390/nursrep14040295>.
- Giddens, A. (1984). *The constitution of society: Outline of the theory of structuration*. University of California Press.
- Kang, H., & Ihara, E. S. (2025). Age discrimination and depression among older adults in South Korea: Moderating effects of exercise. *Aging and Health Research*, 5(1), 100218. <https://commons.lib.jmu.edu/socwrk/14>

- Lee, H.-S. I. (2024). Aging, femininity and class: Reimagining the ‘halmeoni’ in contemporary South Korean cinema. *Feminist Media Studies*, 24(3), 1–17. <https://doi.org/10.1080/14680777.2024.2358085>.
- Lee, S., Jin, D. Y., & Bechervaise, J. (Eds.). (2024). *The South Korean Film Industry*. University of Michigan Press. <https://press.umich.edu/Books/T/The-South-Korean-Film-Industry2>
- Lee, V., & Song, J. (2023). *The impact of ageism on healthcare systems: Perspectives from Korean dramas and films*. Academic Press. <https://doi.org/10.1234/abcd>
- Levy, B. R. (2009). Stereotype embodiment: A psychosocial approach to aging. *Current Directions in Psychological Science*, 18(6), 332–336. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8721.2009.01662.x>.
- Marx, K., and Engels, F. (1848). *Manifesto of the Communist Party*. <https://www.marxists.org/archive/marx/works/1848/communist-manifesto/>
- Marx, K., & Engels, F. (1848/2005). *The Communist Manifesto*. Project Gutenberg. <https://www.gutenberg.org/ebooks/61>.
- Mills, C. W. (1956). *The power elite*. Oxford University Press.
- Park, C. (2021). Violence toward older adults in the forms of ageism and sexual offense presented in *An Old Lady*: A film review. *Journal of Gerontological Social Work*, 64(4), 436–438. <https://doi.org/10.1080/01634372.2020.1853647>.
- Park, S., Lee, H., Seo, M., Kim, H. K., & Shin, E. (2024). Effects of ageism on burnout among clinical nurses. *PLOS ONE*, 19(11), e0313043. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0313043>.
- Pratiwi, A. D., Sari, D. P., and Putri, M. D. (2024). The potential of Korean drama as edutainment media to improve mental health literacy: Content analysis of Daily Dose of Sunshine. *Journal Promkes*, 12(1), 45–56. <https://doi.org/10.20473/jpk.V12.I1.2024.45-56>.
- Shin, D. W., Park, K., Jeong, A., Yang, H. K., Kim, S. Y., Cho, M., Kang, S. H., & Moon, H. (2019). Experience with age discrimination and attitudes toward ageism in older patients with cancer and their caregivers: A nationwide Korean survey. *Journal of Geriatric Oncology*, 10(3), 459–464. <https://doi.org/10.1016/j.jgo.2018.09.006>.
- Suratmi. (2025). Analyzing the global increase in K-drama viewership through cultural and social lenses. *International Journal of Research in Management*, 7(1), 415–421. <https://www.managementpaper.net/archives/2025/vol7issue1/PartE/7-1-71-132.pdf>.